

Aligha véletlen. A jogi szféra informatizálása Oroszországban

Általánosnak mondható a panasz, hogy Oroszországban a tudományos-műszaki információ – a hadiipari információt is beleértve – nehéz éveket él át. A volt Állami Tudományos-Műszaki Információs Rendszer szolgáltatásai sorra-rendre leépülnek, intézményi bázisa összezsugorodik. Ezzel szemben több új vagy megújult tevékenységi-intézményi struktúrában nagy az informatikai sürgölődés-forgolódás: a hagyományos technológiákat a legkorszerűbb újak váltják fel, adatbankok és adatbázisok kezdik meg működésüket, és igényes fejlesztések tervein munkálkodnak. Az említett virulens struktúrák egyikét a jogi szféra szolgáltatja. Nyilván nem véletlenül: az idők jele ez a volt Szovjetunió korántsem eszményi jogállamot reprezentáló örökségén.

A jogi szférában elindult intenzív informatizálás természetesen ugyanazon problémák – így pl. a rubrikátorokkal, a tezauszokkal, a formátumokkal stb. kapcsolatosak – megoldásán korábban a tudományos-műszaki információ területén fáradoztak. Abból az ötletből kiindulva, hogy célszerű volna a tudományos-műszaki információban felszabadult kutatói-fejlesztői kapacitást, ha nem is átvezényelni, de átorientálni a jogi szférába, rendezték meg 1992. december 22–23-án azt az oroszországi konferenciát Moszkvában, amely *A jogi szféra informatizálása Oroszországban* címen futott le. A *Naučno-tehničeskaâ informaciâ* 1. sorozatának 1992. évi 10–11. száma e konferencia előadásait publikálja.

Az előadások tematikai gazdagságának érzékeltetése érdekében a következőkben címeikből adunk felsorolást:

- Az informatizálásban követendő állami politika
- Az Orosz Föderáció jogi szférájának informatizálása és a szóban forgó informatizáció törvényi szabályozása
- A végrehajtó hatalom jogi informálását szolgáló rendszer állami-jogszabályi irányítása
- Az Oroszországi Automatizált Jogszabályi Információs Rendszer létrehozása
- Az Orosz Föderáció Legfelső Bíróságának munkája az oroszországi jogi informatizálási program megvalósításában

- Az orosz bíróságok, jogi szervek és intézmények osztott információs-számítógépes rendszere
- Az ügyészi szervek informatizációjának problematikája
- Oroszország belügyi szerveinek számítógépesítésében érvényesítendő kulcskövetelmények
- A vidéki belügyi szervek információs-számítógépes rendszerének létesítési elvei
- A döntőbírók informatizálásának problematikája
- Konceptuális kérdések a szövetségi kriminalisztikai adatbank létrehozásával kapcsolatban
- Az orosz igazságügyi intézmények és bíróságok modem-telefonos kapcsolatainak problémái
- Törvényhozási típusadatbank
- Jogszabályok és jogi dokumentumok adatbankjainak programbiztosítása
- Az Orosz Föderáció informatizálásának törvényhozási szabályozása
- Szakértői rendszerek az igazságszolgáltatás és törvényhozás terén
- Információgazdálkodás
- Javaslat a jogvédő szervek információelemző központjainak létesítésére
- Külföldi igazságszolgáltatási információs rendszerek, adatbázisok és adatbankok

Az előadók között egyaránt voltak informatikusok, jogászok – bírók, ügyészek, szakminisztériumi tisztviselők – és kutatók-fejlesztők. Feltűnik, hogy magával a jogi szféra informatizálásával kapcsolatban hányszor fordul elő a jogszabályozási szükséglet hangsúlyozása. Oroszországban semmi sincs készen, minden mozog.

Informatizaciâ pravovoj sfery Rossii. Vserossijskaâ naučno-praktičeskaâ konferenciâ. Moskva, 22–23 dekabrâ 1992 g. = Naučno-tehničeskaâ informaciâ, Ser. 1. 10–11. sz. 1992. p.1–62./

(Futala Tibor)